

מלחמת טראמפ הראשונה – נקודת המפנה

השינוי באסטרטגיית הלחימה
האמריקאית ב'מדינה האסלאמית'
בעקבות הכרזת הנשיא על מלחמה

הנשיא ה־45 של ארצות הברית הכריז 'מלחמה'
על 'המדינה האסלאמית', 76 שנים מאז הפעם
האחרונה שארה"ב הכריזה מלחמה

אל"ם ניר (בנדה) בן-דוד,
נמצא בשנת לימודי מב"ל בקנדה,
לשעבר מח"ט 188

בנאום "מצב האומה"¹ הראשון שנשא הנשיא ה-45 של ארצות הברית, מר דונאלד טראמפ, פנה הנשיא לקונגרס, לאומה האמריקאית ולעולם כולו. היה זה נאום ארוך, שרובו הוקרא מפרונטר וליהוקו מקצועי ומתוכנן היטב.

זה היה נאום שהקיף נושאים רבים בחייה של המעצמה העולמית. הנשיא כלל בדבריו התייחסויות לנושאי פנים שעל סדר היום הציבורי האמריקאי ונושאים עולמיים בתחומי הביטחון, הכלכלה והפוליטיקה הגלובאלית אותם מובילה ארצות הברית בעצמה או דרך מוסדות בינ"ל שונים (האו"ם, האיחוד האירופי, נאט"ו וכד').

בין דבריו בלטה מאוד התייחסותו למלחמה ב'מדינה האסלאמית'. הנשיא הדגיש כי במשמרת שלו הושגה פגיעה של כמעט 100% בארגון הטרור².

"Last year, I pledged that we would work with our allies to extinguish ISIS from the face of the earth," the president said. "One year later, I'm proud to report that the coalition to defeat ISIS has liberated very close to 100 percent of the territory just recently held by these killers in Iraq and in Syria."

¹ 2018 State of the Union – January 30, 2018.

² 2018 State of the Union – January 30, 2018.

מסמך 'אסטרטגיית הביטחון הלאומית' של ארצות הברית, שפורסם בדצמבר 2017, מתאר בצורה ברורה את תפיסתו של הממשל האמריקאי הנוכחי באשר לאיומים העכשוויים איתם מתמודדים ארצות הברית והעולם המערבי. ארבעת עמודי התווך של התפיסה מתמקדים בארבע מדינות ספציפיות (על-פי סדר הופעתן במסמך המבטא גם את סדר החשיבות בראיית מערכת הביטחון והנשיא האמריקאי – סין, רוסיה, צפון קוריאה, איראן) ובמרכיב הטרור הכללי³. את התפיסה ניתן לפרש גם על ידי השימוש המתמטי באחת משתי הנוסחות הבאות – 4+1 או 2+2+1. כלומר אופן ארגון האיומים על ידי הממשל האמריקאי לסדרי העדיפויות וצורת מיקוד משאבי הביטחון הלאומיים האמריקאים. בכל מקרה, מקומו של איום הטרור תופס בתפיסה זו מקום נמוך באופן יחסי לזה שקיבל בעידן ממשל אובמה.

המאמר יתמקד בפעולות המבצעיות שביצעה הקואליציה האמריקאית כנגד 'המדינה האסלאמית' בשנה הראשונה לכהונת הנשיא טראמפ, ינסה לאתר את נקודת המפנה שחלה במדיניות הלחימה האמריקאית כנגד הארגון, תוך מיקוד בגורמים המרכזיים שהובילו את הנשיא להכריז על 'ניצחון'.

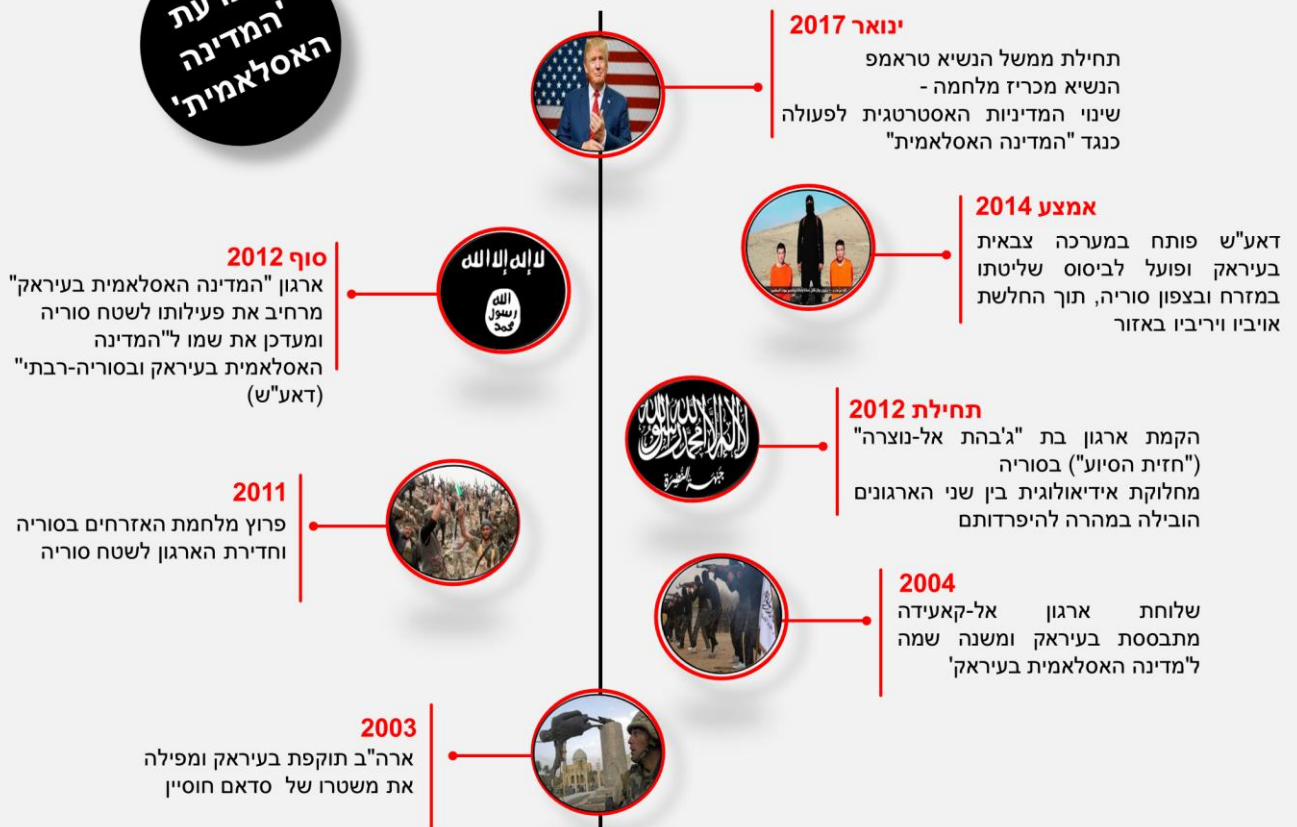
³ שיחה עם Lt.Gen Richard D. Clarke (J5) US Army Director for Strategic Plans and Policy, וושינגטון, הפנטגון, 30.01.2018.

'המדינה האסלאמית'

'האביב הערבי', שהחל בינואר 2011 בתוניסיה, התפשט למספר מדינות ערב נוספות, נמשך למעשה עד לעצם היום הזה. זהו אחד מהמעצבים האזוריים והגלובאליים המשמעותיים ביותר במאה העשרים ואחת. ההתקוממויות האזרחיות והדרישה לשינוי פוליטי ואידיאולוגי במדינות ערב היוותה כר פורה לחדירת 'המדינה האסלאמית' לתודעה העולמית, למרחב הגיאוגרפי שבין עיראק-סוריה-תורכיה ולביצוע פעולות טרור ביעדים ברחבי הגלובוס. הרצון לייסד ישות דתית מוסלמית סונית חדשה הוביל את מנהיג הארגון, אבו בכר אלבע'דאדי, להכריז ביום הראשון לחודש הרמדאן (29 ביוני 2014), על הקמתה של 'המדינה האסלאמית'. הצטרפות הארגון כשחקן נוסף למרחב שהחל לאבד מיציבותו החל מ-2011, חייבה את המעצמות העולמיות (ארה"ב ורוסיה) למעורבות פוליטית וצבאית באזור.

'המדינה האסלאמית' ביססה את מעמדה תוך ביצוע מבצעי לחימה לכיבוש שטחים ולהרחבה והגדרת שטח השפעתה, השתלטות על נכסי גז ודלק לביסוס יכולותיה הכלכליות, ניצול יכולות הרשת והגלובליזציה לניהול מבצעי מידע שעיקרם גיוס פעילים נוספים והשפעה תודעתית כלל עולמית וכן לצורך ביצוע פעולות טרור ביעדים נבחרים בעולם. כשכך, מאז ההכרזה על הח'ליפות ועד לתחילת 2017 הלכה 'המדינה האסלאמית' והתרחבה – גיאוגרפית, כלכלית ואידיאולוגית.

הכרעת 'המדינה' האסלאמית

הכרזת מלחמה

בעקבות המתקפה היפנית ב-7 בדצמבר 1941 בפרל הארבור, החליט הממשל האמריקאי להכריז מלחמה על יפן ולהצטרף לקבוצת בעלות הברית במלחמת העולם השנייה. מאז ועד היום נמנעה ארצות הברית מלהכריז מלחמה.

דצמבר 1941, ארצות הברית מכריזה מלחמה על יפן ומצטרפת לבעלות הברית במלחמת העולם השנייה.

תהליך הכרזת מלחמה בארצות הברית מבוסס על החוקה האמריקאית ומפקיד את סמכויות המלחמה בידיו של הקונגרס⁴. הוא הגוף המדינתי שבסמכותו לאשר ולקבוע את היקף הפעולה האמריקאית בעת מצב מלחמה. לצד זאת מעניקה החוקה האמריקאית את סמכות הפיקוד על הצבא בידי הנשיא. לצרכים הגנתיים יכול הנשיא להפעיל את כוחות הצבא מבלי להזדקק לאישורו של הקונגרס. אולם, בכדי לפתוח במערכה מלחמתית מתמשכת עליו לקבל את האישור לכך מהקונגרס.

⁴ US Constitution, Article One, Section Eight: "Congress shall have the power to...declare War".

מאז מלחמת העולם השנייה, לא הכריזה ארצות הברית על מלחמה. למעשה ארצות הברית הכריזה מלחמה רק בחמישה מקרים, כנגד 11 מדינות⁵, בכל שנותיה. מעשי מלחמה אחרים כגון מלחמת קוריאה (1950-1953), זכו להיקרא מלחמה למרות שלא הוכרזו כך על-ידי הקונגרס האמריקאי.

הנשיא טראמפ מבקש מהקונגרס להכריז מלחמה על 'המדינה האסלאמית', זאת למרות שמדינתו לא עשתה כך מאז מלחמת העולם השנייה. ארה"ב אמנם הייתה מעורבת במספר רב של אירועי לחימה בשנים שמאז מלה"ע השנייה, אולם מבלי להכריז רשמית על מצב מלחמה.

כבר במסע הבחירות⁶ הצהיר טראמפ על כוונותיו לשנות את האסטרטגיה האמריקאית בפעולה כנגד 'המדינה האסלאמית' תוך שהוא מקפיד להשתמש במילים "הכרזת מלחמה" כלפי הישות. לאחר שנבחר לנשיאה ה-45 של ארצות הברית ומיד עם כניסתו לבית הלבן הצהיר הנשיא ל כוונתו לפתוח המלחמה כנגד 'המדינה האסלאמית', תוך שהוא חותם על צו נשיאותי המורה לקונגרס לאשר פעולה שכזו ולצבא לבוא, בתוך 30 יום, עם המלצות באשר לאסטרטגיית הפעולה האמריקאית להבסת ארגון הטרור. בהצהרותיו במסע הבחירות ובפעולותיו לאחר שנבחר, למעשה שינה בצורה משמעותית הנשיא טראמפ את האסטרטגייה האמריקאית שהונהגה והובלה על-ידי הנשיא אובמה בשנות ממשלו.

⁵ ע"פ רישומי ארכיון הסנאט האמריקאי הכריז הקונגרס האמריקאי 11 פעמים מלחמה בכל שנותיה של ארצות הברית. ע"פ הרישומים הוכרזו המלחמות הבאות: מלחמת ארה"ב-בריטניה בין השנים 1812-1815. מלחמת ארה"ב-מקסיקו בין השנים 1846-1848. מלחמת ארה"ב-ספרד בשנת 1898. מלה"ע הראשונה בין השנים 1914-1918 – הכרזת מלחמה כנגד גרמניה, הכרזת מלחמה כנגד אוסטרו-הונגריה.

מלה"ע השנייה 1939-1945 – הכרזת מלחמה כנגד יפן, הכרזת מלחמה כנגד גרמניה, הכרזת מלחמה כנגד איטליה, הכרזת מלחמה כנגד בולגריה, הכרזת מלחמה כנגד הונגריה, הכרזת מלחמה כנגד רומניה.

⁶ Trump's speech in Connecticut, April 2016.

פנייתו של הנשיא לקונגרס בבקשה לאשר את הכרזת המלחמה על 'המדינה האסלאמית' נענתה בשלילה. הקונגרס האמריקאי דחה את בקשת הנשיא ולא אישר לפתוח המלחמה כנגד ארגון הטרור. מעבר לתהליך הקצר שהתבצע בבית הלבן למול הקונגרס לא נעשו מאמצים נוספים לשכנע או לבקש שוב מנבחרי הקונגרס לאשר את בקשת הנשיא. ככל הנראה נובע הדבר מכך שהשימוש שנעשה על-ידי הנשיא במונח הכרזת 'מלחמה' נעשה ככל הנראה מתוך רצונו לשנות את האסטרטגיה האמריקאית ולא מתוך כוונה לממש את כוחו של הקונגרס בדבר הכרזת מלחמה. הנשיא השתמש במושג כמטבע לשון כללית המובנת לאזרח האמריקאי. את הפעלת הכוח הנדרשת יוכל הנשיא לממש ע"ב הפרצה הקיימת בחוקה האמריקאית המאפשרת לנשיא להפעיל את הכוח ללא אישור הקונגרס לצרכים הגנתיים. כשכך, הציג הנשיא את ארגון הטרור ו'המדינה האסלאמית' כאיום ביטחוני לאמריקה⁷. יתירה מכך, נסמך הנשיא על אישור קודם שניתן על-ידי הקונגרס בשנת 2001 לפעולה כנגד 'אל-קאעידה' לאחר פיגועי ה-11/09 וממנו נובע לכאורה כי הפעולה כנגד דאע"ש, כשלוחה התפתחותית של 'אל-קאעידה' הינה לגיטימית במסגרת האישור הקודם של הקונגרס.

Trump's speech in Connecticut, April 2016: "We're gonna beat ISIS very, very quickly, folks. It's gonna be fast. I have a great plan. It's going to be great."

⁷ The White House. "NATIONAL SECURITY STRATEGY of the United States of America". December 2017, p.10: "Jihadist terrorist organizations present the most dangerous terrorist threat to the Nation"

נקודת המפנה

מה גרם לנשיא טראפ להכריז מלחמה על 'המדינה האסלאמית'?

על בסיס ניתוח החלטותיהם של מנהיגים בעבר ניתן לקבוע כי לכל אחד מהם הייתה נקודה בזמן אשר השפיעה על קבלת החלטותיו. נכון הדבר כמובן גם להחלטות נשיאים אמריקאים קודמים לשינוי מדיניותם ואף להכרזת מלחמה. יש נקודה בזמן שהינה נקודת המפנה בתפיסה המנהיגותית, אותו אירוע שמשנה אצל מנהיגים את הרצף המתמשך של מדיניותם.

קודם לכן, ראינו כי אירוע התקיפה היפני ב'פרל הארבור', בתאריך 7 אפריל 1941, היווה אירוע מכונן עבור הנשיא פרנקלין ד. רוזוולט⁸ והוביל לשינוי מדיניותו באשר למלחמת העולם השנייה. עד לאירוע תמכה ארצות הברית בבעלות הבית הנלחמות, תוך הימנעות מפעולה אקטיבית במלחמה. אולם, לאחר מתקפת הפתע היפנית, בה נהרגו 2345 חיילים אמריקאים, פנה הנשיא לקונגרס והשיג את אישורו להכרזת מלחמה, ובכך גם להוות כוח אקטיבי משמעותי שהוביל בסופו של דבר לסיום המלחמה בניצחון של בעלות הברית.

שישים שנים לאחר מכן, גרמה מתקפת הטרור של 9/11 לשינוי מהותי אצל הנשיא ג'ורג' וו. בוש כלפי המדיניות האמריקאית לטיפול בטרור ובאופן ממוקד יותר, לשינוי אסטרטגיית ההתמודדות עם ארגון הטרור 'אל-קאעידה' ומנהיגו אוסמה בן לאדן, שהנהיג את הארגון החל משנת 1989, תוך ביצוע שורת פיגועי טרור ברחבי העולם. פעולותיה של ארצות הברית עד להתקפת הטרור ב-9/11 היו ממוקדים ומוגבלים מאוד. הייתה זו מתקפת הטרור ששינתה שינוי מהותי במדיניות הנשיא.

אצל הנשיא טראמפ ניתן לקבוע כי נקודת המפנה שלו ביחס למדיניות האמריקאית כלפי 'המדינה האסלאמית' התרחשה בעקבות מתקפת הטרור המשולבת שהתרחשה בצרפת (פאריז), ובשיאה הטבח באולם ההופעות הצרפתי (Bataclan) בתאריך 14 בנובמבר 2015. פיגוע שהתרחש במהלך הופעת רוק ובו נהרגו 130 איש ונפצעו כ-250 נוספים. לאחר האירוע שוחח המועמד האמריקאי דונאלד טראמפ לנשיאות עם הנשיא הצרפתי והביעה את צערו על קורבנות האירועים וציין את תמיכתו בצרפת בנושא המלחמה בטרור.

⁸ לאחר מתקפת פרל הארבור טען הנשיא רוזוולט כי "זהו יום שייזכר לדיראון עולם".

ביטוי נוסף להשפעת מתקפת הטרור בצרפת על המועמד לנשיאות טראמפ, ניתן למצוא גם בפנייתו ("ציוץ") לציבור בדף חשבון ה'טוויטר' שלו.

"הציוץ" של המועמד לנשיאות דונאלד טראמפ לאחר הפיגוע בניס, צרפת, 14.07.2016

ב-14 ביולי 2016 (יום העצמאות הצרפתי) פיגוע טרור נוסף מתרחש בצרפת (ניס) ובו משאית דורסת למות 84 איש וכ-100 איש נוספים נפצעו. הפיגוע מחזק את עמדתו של המועמד לנשיאות באשר למדיניות האמריקאית הנדרשת כלפי 'המדינה האסלאמית'. עם כניסתו של טראמפ כנשיא לבית הלבן הוא מממש את הצהרותיו המוקדמות.

שינוי אסטרטגיית הפעולה כנגד 'המדינה האסלאמית'

עם סיום תהליך החלפת הממשל האמריקאי וכניסתו של הנשיא טראמפ בינואר 2017 לבית הלבן, קבע הנשיא כי יש לשנות את אסטרטגיית הפעולה כנגד 'המדינה האסלאמית'. וכי הוא מעוניין במלחמה כנגד הארגון, עד להבסתו, כל זאת בזמן קצר.

השינויים האסטרטגיים הראשונים עליהם הנחה הנשיא טראמפ קשורים לאופן בו ביצע הצבא עד כה את משימות התקיפה שלו כנגד מטרות 'המדינה האסלאמית'. ראשית, הורה הנשיא לעדכן את מדיניות הפעלת האש ולאפשר מדיניות אש מקלה בהרבה כנגד מטרות האויב (עד כדי המינימום הנדרש בחוק הבינ"ל), גם כאלו הנמצאות בסביבה אזרחית או שעלולות לגבות נזק אגבי של חיי אזרחים 'בלתי מעורבים' במרחב המטרה (הכנסתן של מספר רב יותר של מטרות לתוך 'קריטריוני התקיפה'). שנית, הורה הנשיא לעדכן את דרג האישור הנדרש לתקיפת המטרות, תוך שהוא מבטל את ריכוזיות האישור שהייתה נהוגה בתקופת ממשל אובמה בה נדרש דרג גבוהה במיוחד לאשר תקיפתן של מטרות. בכך, החזיר הנשיא טראמפ את סמכויות האישור לדרגי הפיקוד הקדמיים 'במפקדת המרכז' (CENTCOM). כלומר, הורה הנשיא לקצר את הזמן הנדרש לקבלת אישור תקיפה לאחר איתור מטרה העונה ל'קריטריוני התקיפה'. שני שנויים אלו הובילו ישירות להגדלת האפקטיביות המבצעית ולהגדלת נפח התקיפות המבוצעות ע"י הצבא האמריקאי כנגד מטרות 'המדינה האסלאמית', במקביל גם לעליה ניכרת בכמות ה'בלתי מעורבים' שנפגעה בתקיפות אלה.⁹

⁹ Kareem shaheen. "US-led anti-Isis campaign in Raqqa 'failing to avoid civilian deaths'". *The Guardian*, 11 August 2017.

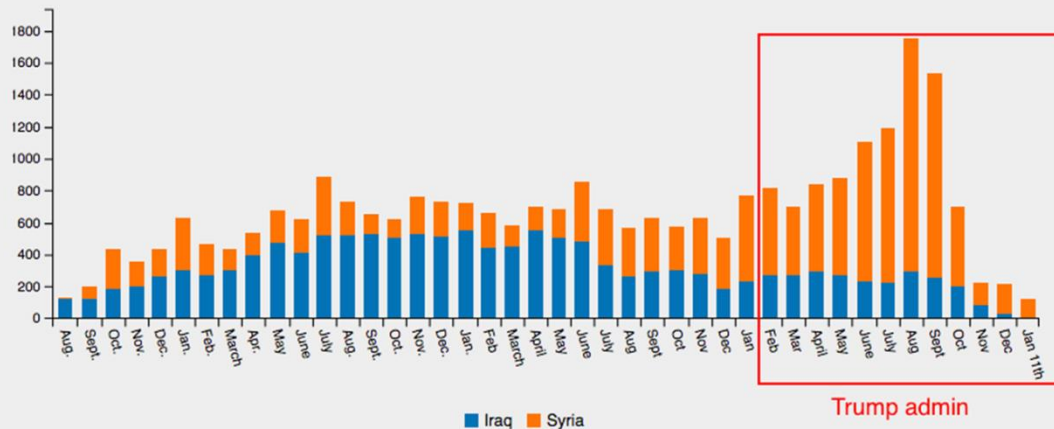
Kareem shaheen. "US-led coalition says its strikes have killed 800 Iraqi and Syrian civilians". *The Guardian*, 30 November 2017.

ככלל, נובעת העלייה בהיקף הפגיעה ב'בלתי מעורבים' ממספר היבטים:

- הלחימה מתבצעת בתוך המרחב הבנוי.
- השימוש שמבצעים לוחמי 'המדינה האסלאמית' באזרחים כ'מגן אנושי'.
- ההבדל שבין כמות ה'בלתי מעורבים' שנפגעה באזורי הלחימה השונים מושפעת גם מטיב הכוחות הקרקעיים שהפעילה ארה"ב. המספר נמוך יחסית בעיראק כפועל יוצא של מיומנות לחימתם של הכוחות המיוחדים העיראקיים. בשונה ממיומנות נמוכה של כוחות מיליציה סוריים שבעת לחימתם הסבו מספר רב יותר של נפגעים 'בלתי מעורבים'.

Coalition strikes per month, in Iraq and Syria

The term airstrike is imprecise. According to AFCENT, an average of 3.65 weapons were released by allied airstrike to December 2017, with allies admitting that multiple targets, aircraft actions and even locations might be labelled under any one 'strike' report.

Source: Combined Joint Task Force - Operation Inherent Resolve

הצעד הבא של הממשל האמריקאי היה בשינוי מאזן הכוחות הקרקעיים בלחימה מול 'המדינה האסלאמית'. לצורך כך חיזקו האמריקאים בעיקר שלושה כוחות המצויים בחיכוך ישיר מכיוונים שונים עם 'המדינה האסלאמית'. פיקוד המרכז האמריקאי (CENTCOM) התמקד בפעולות לשיפור יכולותיהן של יחידות עילית עיראקיות ללוחמה בטרור, כוח מיליציה סורי וכוח כורדי. לכוחות אלו הוענקו ייעוץ מבצעי, אימונים ואמצעי לחימה. לצד אלו הוכנסו ללחימה מאות לוחמים אמריקאים מיחידות יבשה שונות.

בנוסף להחלטות הללו, מיקד ממשל טראמפ את מאמציו לשני היבטי לחימה נוספים: השמדת תשתיות ויכולות 'המדינה האסלאמית'; צמצום כוח המשיכה האידאולוגי לשורות הארגון. שני היבטים אלו היו במוקדי פעולתו של ממשל אובמה בצורה משתנה וממשיכים להיות כאלו גם בעידן הנשיא טראמפ.

באשר לפעולות השמדת תשתיות ויכולות הארגון מיקדה ארצות הברית את מאמציה לפגיעה ביכולתו הכלכלית של הארגון. כשכך, הפציצו מטוסי חיל-האוויר האמריקאי, בדצמבר 2015, מספר בארות ומשאבות נפט שנכבשו על ידי הארגון ברחבי עיראק וסוריה (מטרות שאפשרו לארגון הטרור השגת מיליוני דולרים כפועל יוצא של מכירת הנפט לצרכנים שונים בעולם, כסף בו השתמש הארגון לקיום ולשיפור יכולותיו). בינואר 2016, תקיפו מטוסי חיל-האוויר האמריקאי את מבנה 'הבנק של דאע' ש' במוסול שבעיראק. ההתקפות התבצעו לאור

מודיעין מדויק ומתוך החלטה מודעת שבתקיפת המטרות יפגעו גם 'בלתי מעורבים' הנמצאים בסביבת המטרות. שתי דוגמאות אלו הינן אמנם הגדולות שבתקיפות הצבא האמריקאי והינן רק חלק מהמאמץ האמריקאי המתמשך לצמצם ולעקר את יכולות הארגון לתפקד כישות מדינתית. ממשל טראמפ כאמור משמר מדיניות שהחלה בתקופת כהונתו של הנשיא אובמה, אך נראה כי הנשיא החדש מעוניין למנף פעולות אלו גם לצרכים הרתעתיים אזוריים נוספים. לצורך כך למשל, משמשת ההפצצה האמריקאית כנגד תשתית מנהרות של ארגון דאע"ש באפגניסטן. ההפצצה ב-14 באפריל 2017 בה נעשה שימוש בפצצת "מואב" שהינה הפצצה הלא-גרעינית הגדולה בעולם (משקלה המוערך הינו כ-10 טון), מאפשרת לנשיא טראמפ להעביר מסר ברור לארגון ולעולם (רמיזה ברורה לעבר רוסיה) – שינוי האסטרטגייה האמריקאית בטיפול בטרור בכלל וב'מדינה האסלאמית' בפרט.

ינואר 2016, הפצצת "הבנק של דאע"ש" במוסול, עיראק

באשר לאסטרטגייה האמריקאית בנושא צמצום כוח המשיכה האידאולוגי לשורות הארגון, ממוקדים מאמצים מבצעיים אמריקאים לפגיעה ביכולות הארגון בממדים הרשתיים-גלובאליים ('לחימה און-ליין'). במלחמה הזו מנסה ארצות הברית לפעול כנגד "הדור הבא של פעילי דאע"ש", כאלו המצויים ברחבי העולם, נטועים ומושפעים על ידי האידאולוגיה הסלפית-ג'האדיסטית הקיצונית ומהווים "פצצה מתקתקת". הקשר ביניהם נעשה על ידי השימוש ברשת

האינטרנט. הפעולות האמריקאיות שהתבצעו בתקופת ממשל אובמה בתחום זה לא הניבו תוצאה ממשית ואפקטיבית. כעת, מנסה ממשל טראמפ להעביר הילוך ולפעול בצורה אקטיבית ואפקטיבית יותר במרחב מורכב זה.

חמישה צעדי שינוי האסטרטגיה האמריקאית שהוזכרו לעיל הגבירו, בצורה משמעותית, את הפגיעה בארגון הטרור דאע"ש והובילו ישירות לקריסתה של ה'מדינה האסלאמית'.

-
- **עדכון מדיניות הפעלת האש**
 - **עדכון מדיניות מדרג אישורי הפתיחה באש**
 - **שינוי מאזן הכוחות הקרקעיים**
 - **השמדת תשתיות ויכולות 'המדינה האסלאמית'**
 - **צמצום כוח המשיכה האידיאולוגי לשורות הארגון**
-

לאחר שמרבית שטחה של 'המדינה האסלאמית' שוחרר משליטת דאע"ש, התייצב נשיא ארצות הברית מול המצלמות והכריז "ניצחנו".

סיכום

כניסתו של הנשיא טראמפ לבית הלבן בנובמבר 2016 הובילה לשינוי מהותי באסטרטגיה האמריקאית כלפי 'המדינה האסלאמית'. בעוד שהנשיא אובמה מיקד את האסטרטגיה האמריקאית בהכלת ארגון הטרור למרחב העיראקי-סורי-תורכי (מדיניות ההובלה מאחור), מתוך תקווה כי הדבר ימנע את הגעתם של איומי טרור מצד הארגון לחיכוך עם נכסים אמריקאים בעולם או לאדמת ארצות הברית, הרי שהנשיא טראמפ הגדיר כי ארצות הברית במלחמה עם הארגון. כלומר מעבר מאסטרטגיה פאסיבית לאסטרטגיה אקטיבית (מדיניות ההובלה מלפנים).

הנשיא טראמפ בהחלט יכול לזקוף לזכותו ניצחון צבאי מהיר על 'המדינה האסלאמית'. הצהרתו בנאום 'מצב האומה' (ינואר 2018) על כך שקואליציית הכוחות בהובלת ארצות הברית השיגה את יעדיה הקרקעיים להבסת 'המדינה האסלאמית' במרחב הח'ליפות, בהחלט קרובה למציאות שבשטח. אולם, לארגון עדיין נותנו מספר יכולות במרחבים אחרים. כך שלפי שעה מוקדם מכדי להספיד סופית את פעילותו של הארגון במרחב העיראקי-סורי-תורכי, בין אם יצליח הארגון לשקם עצמו במרחב זה ובין אם יעתיק פעילותו למרחב אחר.

יתירה מכך, ניסיון העבר האמריקאי בעיראק ובאפגניסטאן, מעיד כי ניצחון צבאי לא בהכרח מוביל ליציבות או לשלום אזורי ובכדי להשלים את המשימה יש צורך בביצוע פעולות מתמשכות נוספות במרחב הלחימה עצמו ובמרחבי פעולה נוספים.

לפיכך, לאחר שהשלים הנשיא האמריקאי את החלק הראשון שבהכרזת המלחמה על דאע"ש ו'המדינה האסלאמית', יצטרך לקבל החלטות מורכבות באשר לאופן ההתמודדות עם החלק השני של המלחמה בארגון. כלומר, הפגיעה ביכולות הארגון שמעבר למרחב הגיאוגרפי שבין עיראק-סוריה-תורכיה ובאידיאולוגיה הארגונית שהתפשטה ברחבי העולם. בנוסף, יצטרך הנשיא לקבל החלטה משמעותית נוספת, שהינה תוצר משנה של המלחמה בדאע"ש, לגבי עמדת ארצות הברית באשר להישארות/החלפת משטרו של בשאר אל-אסאד בסוריה (מעניין לעקוב אחר השתנות המדיניות האמריקאית בנושא לאורך שנת הממשל הראשונה של הנשיא טראמפ).

המאמר התמקד בשנתו הראשונה של הנשיא טראמפ בבית הלבן, תוך שהוא מציג את תהליך התפתחותה של האסטרטגיה האמריקאית להכרעת ארגון הטרור דאע"ש, מאז נקודת המפנה בהתייחסותו של המועמד האמריקאי לנשיאות ועד לסיום שנתו הראשונה כנשיאה ה-45 של ארצות הברית. המאמר מנתח את ההחלטות שקיבל ממשל טראמפ באשר לפעולות המבצעיות שביצעה הקואליציה בהובלת ארצות הברית כנגד 'המדינה האסלאמית' בשנה זו, ועד להכרזתו של הנשיא טראמפ על 'ניצחון'.

מקורות

1. הכט עדו. "המדינה האסלאמית – ניתוח צבאי". הוצאת מערכות, גיליון 465. יוני 2016.
2. פורלן מרתה, ולנסי כרמית. "היום שאחרי המדינה האסלאמית", עדכן אסטרטגי, כרך 20, גיליון 3. הוצאת המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS). תל אביב, אוקטובר 2017.
3. שוויצר יורם, עינב אורן (עורכים). "המדינה האסלאמית, דגל שחור מתנוסס מעליה". הוצאת המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS). תל אביב, דצמבר 2015.
4. שיחה עם
US Army Director for Strategic Plans and Policy (J5) Lt.Gen Richard D. Clarke, the Pentagon, Washington DC, 30.01.2018.
5. Hennigan W.J. "**President Trump's New Defense Strategy Is a Return to the Cold War**". *TIME Magazine*. January 19, 2018.
6. Kareem shaheen. "**US-led anti-Isis campaign in Raqqa 'failing to avoid civilian deaths'**". *The Guardian*, 11 August 2017.
7. Kareem shaheen. "**US-led coalition says its strikes have killed 800 Iraqi and Syrian civilians**". *The Guardian*, 30 November 2017.
8. **2018 State of the Union** – January 30, 2018.
9. **US Constitution**, Article One, Section Eight.
10. **Trump's speech in Connecticut**, April 2016.
11. The White House. "**NATIONAL SECURITY STRATEGY of the United States of America**". Washington, December 2017.
12. Feaver Peter. "**Five Takeaways from Trump's National Security Strategy**". *FP Magazine*. December 18, 2017.
13. Mansour Renad, Al-Hashimi Hisham. "**ISIS Inc.**". *FP Magazine*. January 16, 2018.